

PIDETÄÄN TOISISTAMME HUOLTA

Kunta voi monin tavoin edistää asukkaidensa hyvinvointia ja ehkäistä erilaisia haittoja ennalta. Mikä parasta, yleensä nämä toimet ovat edullisia ja erittäin kustannustehokkaita. Kunta, joka vaalii asukkaidensa hyvinvointia, varmistaa myös edellytykset terveelle kuntataloudelle.

Ehkäisevä työ kannattaa - pidetään toisistamme huolta

Ehkäisevä työ sisältää laajan kirjon erilaisia palveluita ja toimintatapoja. Yhteistä niille on, että ne ehkäisevät ongelmien syntymistä. Fiksu kunta säästää investoimalla ehkäiseviin palveluihin, kuten lähiliikuntaan, perhepalveluihin, nuorisotyöhön ja koulujen tukipalveluihin.

Kaikki kunnan toiminta vaikuttaa eri väestöryhmien hyvinvointiin ja terveyteen jollakin tavalla. Kunta voi omilla päätöksillään vaikuttaa siihen, autetaanko ihmisiä vasta kun ongelmat syvenevät vai voitaisiinko ongelmien syntyminen ehkäistä ennalta. Kunta, joka vaalii asukkaidensa hyvinvointia, varmistaa myös edellytykset terveelle kuntataloudelle.

Pitämällä huolta säästetään rahaa ja ehkäistään inhimillistä kärsimystä

Noin puolet kuntalaisten terveyseroista selittyy alkoholin ja tupakan käytöllä. Kunnat säästävät paljon, kun kiinnittävät huomiota niistä aiheutuvien haittojen ehkäisyyn. Pienilläkin päätöksillä voi olla iso vaikutus, jos jokainen kunnan päätöksentekijä ja virkamies päättää edistää ehkäisevää työtä omalla sektorillaan.

Ongelmiin joutunut nuori voi saada ratkaisevaa tukea koulussa ja kunnan erityisnuorisotyöltä, kun taas tukematta jättäminen maksaa kunnalle moninkertaisen summan. Esimerkiksi nuoren

sijoittaminen laitokseen puoleksitoista vuodeksi voi maksaa jopa 140 000 euroa.

Lapsiperheitä voidaan tukea edullisesti tarjoamalla esimerkiksi kuraattorin apua ja harrastusmahdollisuuksia. Muutaman sadan euron panostus perheiden arkeen voi säästää tuhansia euroja, jotka kuluisivat korjaavaan työhön.

Lääkärin tekemän alkoholin mini-intervention eli potilaan kanssa asian puheeksi ottamisen hinnaksi on arvioitu 240 euroa/neuvonta. Jos ongelma syvenee, maksaa kahden viikon katkaisuhuitojakso kunnalle jo tuhansia euroja.

Ehkäisevän työn rakenteet kuntoon

Ehkäisevää työtä ei turvata kertaryminällä, vaan tekemällä hyvinvointia edistäviä päätöksiä kaikilla kunnan sektoreilla kuntalaisia kuunnellen. Jotta ehkäisevä työ on toimivaa, on oltava selvää, kuka sitä johtaa. Lisäksi työlle on hyvä määritellä koordinoinnista vastaava henkilö sekä työtä tukeva monialainen työryhmä.

Ehkäisevää työtä ei tarvitse tehdä yksin. Järjestöt ovat monesti erinomainen kumppani kunnalle täydentäen ja tukien kunnan toimintaa. Kuitenkin vain 16 %:iin kuntien hyvinvointityöryhmistä kuuluu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan järjestöjä. Työhön on tärkeää sitouttaa myös seurakunnat, yritykset ja itse kuntalaiset.

Ehkäisevän työn teesit kuntavaaleihin 2017:

Toimitaan ajoissa – säästetään. Ehkäisevä työ lisää kuntalaisten hyvinvointia ja tuo säästöjä.

- Tehdään sellaisia päätöksiä, jotka ehkäisevät ongelmia. Se on inhimillistä ja taloudellista.
- Huolehditaan, että kunnassa on toimivat ehkäisevän työn palvelut, jotka tuovat hyvinvointia ja taklaavat kuntalaisten eriarvoistumista.

Luodaan kuntamme nuorille mahdollisuudet turvalliseen nuoruuteen.

- Tuetaan päihteetöntä nuorisokulttuuria ja ehkäistään ryhmäpainetta, joka johtaa päihteiden käyttöön.
- Taataan nuorille toimintaa, tapahtumia ja paikkoja, joissa voi viettää aikaa ilman päihteitä.
- Koulutetaan nuorille turvallisia aikuisia, jotka voivat tukea nuoria.
- Varmistetaan, että aikuisille on tarjolla osaavaa ehkäisevää päihdetyötä.
- Taataan nuorten päihdekasvatuksen toteutuminen kouluissa ja harrastuksissa.

Hyvinvoivat ihmiset luovat arjen turvallisen yhteisön ja lähiympäristön.

- Parannetaan elinympäristön turvallisuutta ehkäisevän päihdetyön avulla.
- Luodaan kohtaamispaikkoja, taataan ehkäisevät palvelut ja toimintaa kuntalaisille, jotta kukaan ei jää yksin.
- Tunnustetaan järjestöjen rooli turvallisuutta ja hyvinvointia tuovina yhteisöinä.

Ehkäisevä työ on kunnan kaikkien sektoreiden tehtävä.

- Varmistetaan päätöksentekijöiden yhtenäinen näkemys siitä, miten kunta voi edistää kuntalaisten hyvinvointia, vaikka sote-palveluista vastaa jatkossa maakunta.
- Nimetään henkilö, jolla on ehkäisevän työn koordinaatiovastuu kunnassa.
- Luodaan kuntaan toimivat, sektorirajat ylittävät rakenteet ehkäisevän työn toteuttamiseksi.
- Tehdään kunnastamme varhaisen tuen edelläkävijä, joka vahvistaa ihmisten omia voimavaroja selviytyä arjen vaikeuksista.

Fiksun kunnan muistilista:

- Selkeä vastuunjako ehkäisevän työn johtamiselle
- Riittävät resurssit ehkäisevään työhön
- Kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen osallistaminen ehkäisevään työhön

TULE EHKÄISEVÄN TYÖN EHDOKKAAKSI! LUE LISÄÄ JA ALLEKIRJOITA TEESIT:

www.ehyt.fi/kuntavaalit

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

EHYT ry toimii koko maassa ja koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi. Työ ulottuu lapsista ja nuorista työ- ja eläkeikäisiin.

Ehkäisevän päihdetyön järjestöverkosto (EPT-verkosto)

EPT-verkosto kokoaa yhteen 45 Suomen merkittävintä ehkäisevän päihdetyön asiantuntijajärjestöä. Verkosto toimii aktiivisesti kansanterveyden ja hyvinvoinnin puolesta päihde- ja pelihaittoja ehkäisten ja vähentäen. Verkostoa koordinoi EHYT ry.

Lähteet:

THL, Päihdehuollon kustannukset Kuusikko-kunnissa, €Matti, Lastensuojelun keskusliitto 2012.

**EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN
JÄRJESTÖVERKOSTO**